

Knihy zabavené v Česku nacisty se válely v německém antikvariátu

13. srpna 2010 7:37

Nečekaný e-mail přišel na jaře pracovníkům Ústavu klasických studií Masarykovy univerzity v Brně. Německý milovník filozofie Herbert Elbrecht v něm pátral po původním majiteli vzácného pětidílného svazku Platonových spisů. Po desetiletích hledání byl konečně na správné adrese.

foto: Otto Ballon Mierny, MF DNES

Nalezené Platonovy knihy z roku 1918.

[Prohlédni fotky](#)

[diskutovat](#)

[tisk](#)

[tip redakci](#)

[přeposlat e-mailem](#)

Německý překlad Platonova díla z roku 1918 léta nikdo nepostrádal. Z Brna zmizel za druhé světové války. "Tak staré seznamy přírůstkových čísel neexistují a v katalogu to nebylo," vysvětlila Dana Stehlíková z Ústavu klasických studií.

Platonovy svazky Herbert Elbrecht po letech objevil v jednom antikvariátu ve Frankfurtu.

"Bylo to ještě před pádem železné opony. Do antikvariátu jsem tenkrát chodil často a ty svazky tam stály roky. Jednoho dne jsem je otevřel a dostal jsem husí kůži. Najednou se přede mnou otevřely dějiny," líčil Elbrecht pocity, když spatřil razítko německé policie. Z něj bylo patrné, že knihy byly zabaveny v roce 1943.

Elbrecht nejdříve knihy nechtěl. "Ale pak jsem si řekl, že jako milovník Platona je musím koupit a vrátit původnímu majiteli. Zároveň v tom byla i rebelie proti rodičům, kteří se odmítali vyrovnat s nacistickou minulostí," vysvětlil překladatel a autor textů o propojení platonské a východní filozofie, co ho vedlo k vrácení knihy škole.

V hledání majitele pomohl netradiční univerzitní projekt

Před pádem železné opony však byl problém navázat kontakt s někým z tehdejšího Československa. Ani po změně režimu se kvůli jazykové bariéře jeho pátrání dál neposunulo.

Až před necelým rokem se Elbrecht v novinách dočetl o neobvyklém projektu univerzity v Göttingenu. Pod vedením germanisty Franka Möbuse se tým vědců pokouší vypátrat majitele knih, ukradených za druhé světové války.

Elbrecht se s Möbusem spojil. "Elbrecht mi napsal, zda bych mu mohl pomoci. Máme síť kontaktů na vědce, kteří se podobnými věcmi zabývají, takže spojení s brněnskou univerzitou už pak proběhlo rychle," popsal Möbus.

Koncem července tak mohl Elbrecht po desetiletích hledání odeslat z Frankfurtu balík adresovaný filozofické fakultě do Brna. "Zaplatil si sám i poštovné, protože nemáme fondy, z jakých bychom to mohli vyúčtovat," řekla Stehlíková.

Teď už knihy leží v regálech knihovny a brzy budou přístupné studentům.

Jak přesně se Platonovy spisy dostaly z Brna do antikvariátu ve Frankfurtu, nikdo netuší. Podle Dany Stehlíkové si je mohl před lety některý student vypůjčit domů, kde ho zatkla policie a knihy přitom zabavila.

Podle Möbuse je případ naprosto ojedinělý. Nejen proto, že kniha byla navržena z iniciativy soukromé osoby, ale proto, že se původního majitele podařilo najít velmi rychle.

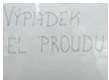
"Zatím se nám mnoho knih vrátit nepodařilo, ale ve srovnání s množstvím svazků, kterých se to týká, jsme teprve na začátku," řekl Möbus. Ten musí přezkoumat sto třicet tisíc knih. Počítá, že mu pod rukama projde více než milion kusů ukradené literatury z celé Evropy.

Další články k tématu: [Jihomoravský kraj](#)

Autoři:

[Jan Brož](#) MF DNES

Z VAŠEHO KRAJE

[Brno zastavil výpadek proudu. Nehybné závory uvěznilly i auta](#)

[Do Brna se vrátí Švédové, město si připomene slavný triumf](#)

[Řidiči trpí v Židenicích, kde začala uzavírka a zdržují kolony](#)

[Kampus bude žít čtyřicet hodin denně](#)

© Copyright 1999 – 2010 MAFRA a.s. a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP.

Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování článků a fotografií je bez souhlasu MAFRA a.s. zakázáno.

01ae0e2388c1117